

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง จดทะเบียนพรกการเมือง

ด้วยนายทะเบียนพรกการเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้รับจด
ทะเบียนพรกประชาธิปัตย์ เป็นพรกการเมืองตามความในพระราช
บัญญัติพรกการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑ ดังปรากฏรายการท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

พ่วง สุวรรณรัฐ

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายทะเบียนพรกการเมือง

ชื่อพรรคการเมือง
ทะเบียนเลขที่
วันรับจดทะเบียน

ประชาธิปไตย
๒/๒๕๑๑
๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ภาพเครื่องหมาย
พรรคการเมือง

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	บ้านเลขที่ ๑๐ อาคาร ๖
ถนนราชดำเนินกลาง ตำบลบวรนิเวศน์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร	
ชื่อหัวหน้าพรรคการเมือง	หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช
ชื่อรองหัวหน้าพรรคการเมือง	คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์
	นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์
ชื่อเลขาธิการพรรคการเมือง	นายใหญ่ สวัสดิชาติ
ชื่อกรรมการอำนวยการอื่น	นายเล็ก นานา
	นายธรรมบุญ เทียนเงิน
	นายสมบุญ ศิริธร
	นายคิลล อภัยวงศ์
	นายเกษม บุญศรี
	พลเรือตรี แชน บัจจสถานนท์

พลเรือตรี ทหาร ขำหิรัญ
 นาวาเอก พัน ประมมณี
 พลเรือตรี ชลิต กุลกำจร
 นายชนะ รุ่งแสง
 นายไถง สุวรรณทัต

นโยบายของพรรค

โดยที่พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๖ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ พรรคประชาธิปไตยซึ่งได้ก่อตั้งดำเนินการมาก่อนเป็นเวลา ๒๑ ปีแล้ว จึงได้ขอจดทะเบียนพรรคตามกฎหมายที่ว่านี้ ซึ่งบัญญัติให้มีการเงินนโยบายในรายละเอียดชั้นจดทะเบียนพรรค

พรรคประชาธิปไตยมีวัตถุประสงค์ใหญ่ยิ่ง ในอันที่จะให้มีการปกครองของปวงชน โดยปวงชน เพื่อประโยชน์ของปวงชนขึ้นในบ้านเมืองไทย เพราะเห็นว่าการปกครองแบบนี้เท่านั้น เป็นการปกครองที่จะนำความสุขสมบูรณ์มากที่สุดมาสู่ปวงชนจำนวนมากที่สุด

พรรคมีนโยบายในส่วนรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. นโยบายทางการเมือง

ทั่วไป

พรรคประชาธิปไตยมีนโยบายในอันที่จะดำเนินการเมืองโดยวิถีทางอันบริสุทธิ์ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อชาติและประชาชน อาศัยหลักกฎหมายและเหตุผล เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนูญประชาธิปไตย และเพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังให้มีความนิยมนับถือตลอดจนเสียสละเพื่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยเหตุดังกล่าว พรรค

นี้จึงเป็นศัตรูต่อระบอบเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็นในรูปใด ๆ และไม่สนับสนุนวิธีการแห่งเผด็จการ ไม่ว่าจะ เป็นวิธีการของรัฐบาลใด ๆ

บ้านเมืองจะเป็นประชาธิปไตยได้ ต่อเมื่อมีรัฐธรรมนูญจัดให้มีการปกครองของปวงชน โดยปวงชน เพื่อประโยชน์ของปวงชน พรรคนี้เห็นว่ารัฐธรรมนูญปัจจุบันฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๑ ไม่เป็นเครื่องมือที่จะจัดให้มีการปกครองดังนี้ได้ จึงมีนโยบายที่จะแก้ไขโดยวิถีทางรัฐธรรมนูญหนึ่ง กฎอัยการศึก ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยของบ้านเมือง พรรคนี้เห็นว่าไม่พียงนำมาใช้พร่ำหรือผิดกาลเทศะ ซึ่งจะทำให้เสียความศักดิ์สิทธิ์ กาลเทศะใดการใช้กฎอัยการศึกจะเป็นผลบั่นทอนสิทธิเสรีภาพของปวงชนโดยไม่จำเป็น พรรคนี้เห็นควรยกเลิกหรือดัดใช้

ตามสื่กว่าปีที่แล้วมา การเปลี่ยนรัฐบาลใช้วิถีปฏิวัติรัฐประหารมิได้เปลี่ยนไปตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ ด้วยความไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจของปวงชน จึงไม่มีอะไรก้าวหน้า บัดนี้ พลเมืองได้รับการศึกษามากขึ้นและสูงขึ้น ปัญญาชนได้แสดงออกแล้วด้วยประการต่าง ๆ ว่าพร้อมที่จะเข้ารับภาระในทางการเมือง จึงเป็นโอกาสที่ปวงชนเจ้าของอำนาจอธิปไตยจะได้เข้ามาเป็นใหญ่ ช่วยกันทำให้บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตยสักที พรรคนี้เสนอตัวขอรับใช้ เป็นเครื่องมือปวงชนในการนี้ และมีนโยบายที่จะส่งเสริมการศึกษา อนามัยของปวงชนโดยทุกวิถีทาง เพื่อการเมืองจะได้เข้าสู่ยุคเอานะกันด้วยคมเหตุผล มิใช่ด้วยคมหอกคมดาบเหมือนดังที่เป็นมา และเพื่อประโยชน์ในการช่วยทำให้ราษฎรเป็นพหุสูตรในทางการเมือง พรรคนี้จึงส่งเสริมการคมนาคมหนังสือพิมพ์ ตลอดจนบริการสื่อมวลชนอย่างอื่นควรมีสื่อสิทธิเสรีภาพ
บริบูรณ์

สิทธิเสรีภาพของปวงชน พรรคประชาธิปไตยถือว่า เป็นแก่นแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งผู้บริหารราชการแผ่นดินจะต้องเคารพ พรรคนี้อาจจะว่าจะดำเนินการเมืองให้เป็นไปตามความปรารถนาโดยชอบของประชาชนส่วนใหญ่ แต่ในเวลาเดียวกัน จะเคารพรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของประชาชนส่วนน้อยแม้ที่ขัดแย้งเป็นอย่างอื่น

ฝ่ายนิติบัญญัติ

ในค้ำสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปไตยยึดหลักการที่จะให้สภาผู้แทนราษฎร ได้ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลอย่างกว้างขวาง เพื่อให้การบริหารเป็นไปตามที่สภาผู้แทนราษฎรมอบหมาย ในการนี้รัฐบาลจะต้องแสดงข้อเท็จจริง ในการปฏิบัติราชการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทราบ เพื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะได้ควบคุมรัฐบาลได้ดี

ถ้าพรรคประชาธิปไตยมีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร พรรคจะไม่ใช้เสียงข้างมากกดดันสมาชิกฝ่ายข้างน้อย ในการแสดงความคิดเห็นทางด้านออกกฎหมายหรือควบคุมรัฐบาล

ฝ่ายบริหาร

แม้บ้านเมืองจะมีรัฐธรรมนูญเป็นประชาธิปไตยก็ตาม ถ้าข้าราชการ ซึ่งเป็นเครื่องจักรกลไกอย่างสำคัญเกี่ยวกับการปกครองบ้านเมือง บางคนบางเหล่ายังประพฤติปฏิบัติในทางกดขี่ข่มเหงราษฎร มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง (คอร์รัปชั่น) การสอบสวนคดีอาญายังไม่เป็นธรรม ก็ไม่มีทางจะปฏิบัติรัฐธรรมนูญให้บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตยขึ้นมาได้ และ

ยังจะทำให้ราษฎรแตกแยกกับรัฐบาล อันจะเป็นสาเหตุให้ชักศึกเข้าบ้าน พรรคนี้จึงมีนโยบายที่จะแก้ไข ในเวลาเดียวกัน จะต้องคำนึงถึงรายได้ของข้าราชการชั้นผู้น้อยซึ่งไม่ได้ระดับกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นไป ควรจัดให้มีระบบเงินเพิ่มช่วยค่าครองชีพ หรือมีวิธีการให้ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคได้ในราคาถูก

พรรคประชาธิปไตยมีนโยบายจะให้ข้าราชการทำหน้าที่เป็นคนกลาง ปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งฝ่ายนิติบัญญัติได้ตราออกใช้บังคับประชาชน เพื่อไม่ให้เสียเวลาราชการ ข้าราชการพึงปฏิบัติงานโดยรวดเร็ว และไม่พึงดำเนินการอันไม่ชอบเป็นเหตุให้ราษฎรต้องเสียเงินทองในการติดต่อกับทางการ

พรรคระหัดทางด้านรัฐประศาสตร์ ประเทศไทยได้มีการปกครองในรูปประชาธิปไตยมาเป็นเวลาสามสิบหกปีแล้ว ราษฎรได้รับการศึกษามากขึ้นและสูงขึ้น แต่สำหรับการรัฐประศาสตร์คือตัวจักรกลไกในการดำเนินงานเพื่อความเป็นอย่างอื่นของราษฎรนั้น ความรู้สึกนึกคิดและการปฏิบัติยังเป็นไปในลักษณะว่าข้าราชการเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาราษฎรอยู่ พรรคประชาธิปไตยจึงเห็นเป็นความจำเป็นที่จะปฏิรูปการปฏิบัติของข้าราชการให้เป็นไปในลักษณะรัฐประศาสตร์ คือเป็นกลไกแห่งการบริหาร เพื่อยังความเป็นอยู่ของประชาชนให้เป็นไปตามแนวความคิดเห็นของราษฎรส่วนใหญ่ โดยมีแนวโครงการรัฐประศาสตร์ดังต่อไปนี้

๑. การบริหารท้องถิ่น

พรรคประชาธิปไตยมีนโยบายจะให้ราษฎรได้บริหารงานด้านรัฐประศาสตร์โดยตรง ก็ให้ราษฎรควบคุมการรัฐประศาสตร์ในส่วนที่

เกี่ยวกับความเป็นอยู่และทุกข์สุขในชีวิตประจำวันของเขาเองโดยตรง โดยจะส่งเสริมกิจการเทศบาลให้มีสมรรถภาพเป็นที่นิยมของราษฎร และขยายการปกครองในรูปเทศบาลออกไปตามท้องที่ซึ่งมีราษฎรอยู่หนาแน่น มีการศึกษาพอที่จะดำเนินกิจการเทศบาลได้ เพื่อการนี้ จะได้แบ่งสรรเงินจากงบประมาณแผ่นดินให้เทศบาล ไปดำเนินงานมากขึ้น ควรแบ่งสรรเงินจากงบประมาณให้แก่เทศบาล จะให้เป็นไปตามจำนวนพลเมืองที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล

๒. การบริหารส่วนภูมิภาค

โดยที่ยังไม่อาจจัดให้ราษฎรดำเนินการปกครองตนเองในรูปเทศบาล ได้ทั่วถึงทุกท้องที่ได้ผลอย่างจริงจัง จึงจำเป็นต้องมีหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคอยู่ แต่กระนั้น พรรคประชาธิปไตยก็มีนโยบายจะให้ราชการบริหารส่วนภูมิภาคดำเนินการบริหารส่วนภูมิภาคไปในลักษณะการบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นทางก้าวไปสู่การจัดรูปงานบริหารท้องถิ่นให้ทั่วถึงโดยเร็ว พรรคประชาธิปไตยจึงมีแนวโครงการวิวัฒนาการงานบริหารส่วนภูมิภาคดังต่อไปนี้

๑) การบริหารหมู่บ้านและตำบล ควรแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ เสียใหม่ โดยมีหลักการให้ราษฎรเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านกำนันตามหลักการเดิม แต่ผู้ใหญ่บ้านกำนันที่ได้รับเลือกตั้งควรอยู่ในตำแหน่งตามเวลาที่กำหนด เมื่อถึงวาระที่ผู้ใหญ่บ้านและกำนันออกจากตำแหน่ง พึงให้ราษฎรเลือกตั้งกันใหม่ เพื่อเป็นโอกาสให้ราษฎรพิจารณาผลงานว่าผู้ใหญ่บ้านกำนันที่ตนเลือกตั้งได้ปฏิบัติหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรจนสมควรที่จะเลือกตั้งเข้าไป

ใหม่หรือไม่ ในเวลาเดียวกันควรให้ผู้ใหญ่บ้านกำนันมีอำนาจหน้าที่
มากขึ้น

เพื่อที่จะให้ผู้ใหญ่บ้านกำนันบริหารท้องถิ่นในเขตของตนให้เกิดความ
สุขสมบูรณ์แก่ราษฎร ควรให้ผู้ใหญ่บ้านกำนันได้รับเงินเดือนประจำ
การคลังเงินเดือนผู้ใหญ่บ้านกำนัน ควรคำนึงถึงสมรรถภาพ การทำมา
หากิน และการเสี่ยภาษีของราษฎรในท้องถิ่น

ในการบริหารหมู่บ้านและตำบล พรรคประชาธิปไตยมีนโยบายจะ
ให้ราษฎรได้รับการบำบัดทุกข์บำรุงสุขและเข้าสู่ระบบประชาธิปไตยยัง
ขึ้นดังต่อไปนี้ คือ

(๑) สำหรับการบริหารหมู่บ้าน นอกจากจะมีผู้ใหญ่บ้านเป็น
ประมุขแล้ว ควรจัดให้มีกรรมการบริหารหมู่บ้านขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อช่วย
เหลือผู้ใหญ่บ้านในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขราษฎร เช่น เมื่อมีการกระทำ
ผิดกฎหมายอาญาเกิดขึ้นในท้องถิ่น กรรมการจะเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านสืบ
จับกุมผู้กระทำผิด กรรมการบริหารหมู่บ้านนี้ พึงให้ราษฎรในหมู่บ้าน
เป็นผู้เลือกตั้ง กรรมการคณะนี้ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับผู้ใหญ่
บ้าน กรรมการหมู่บ้านพึงได้รับเครื่องใช้อันจำเป็นสำหรับการบำบัดทุกข์
บำรุงสุขแก่ราษฎร และพึงได้รับยกเว้นการเสี่ยภาษีในบางกรณีเป็นการ
ตอบแทน

(๒) สำหรับการบริหารตำบล นอกจากจะมีกำนันเป็นประมุข
แล้ว ควรจัดให้มีกรรมการบริหารตำบลขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือ
กำนันในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขราษฎรในตำบล และให้ครูใหญ่โรงเรียน

ประชาชนลกับแพทย์ประจำตำบลเป็นกรรมการหรือกรรมการที่ปรึกษา โดยตำแหน่ง ทั้งควรจะมีปลัดกำนันเป็นผู้ช่วยกำนันในงานด้านธุรการ โดยให้ปลัดกำนันมีเงินเดือนประจำ นอกจากกรรมการโดยตำแหน่งและ กรรมการที่ปรึกษา ราษฎรแต่ละหมู่บ้านพึงเลือกผู้แทนหมู่บ้านเป็น กรรมการตำบล และให้กรรมการคณะนี้มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่าวาระ ของกำนัน กรรมการตำบลพึงได้รับเครื่องใช้อันจำเป็น และได้รับยกเว้น การเสียภาษีในบางกรณีเป็นการตอบแทน

(๓) การบริหารอำเภอ อำเภอเป็นตัวจักรอันสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ปฏิบัติการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายของ รัฐบาล และรับเอาความปรารถนาของราษฎรมาเสนอรัฐบาล ทั้งเป็น หน่วยงานของรัฐบาลที่มีหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขราษฎรโดยแท้จริง จึง จำเป็นต้องแก้ไขการบริหารอำเภอเสียใหม่ดังต่อไปนี้

(ก) โอนงานปราบปรามมาขึ้นกับอำเภอ และโอนกิจการ ดำรงมาอยู่ในบังคับบัญชาของนายอำเภอโดยตรง

(ข) ปรับปรุงงานอำเภอให้มีสมรรถภาพในการสอบสวนคดี เพื่อไม่ให้การสอบสวนชักช้าเป็นการเดือดร้อนแก่ราษฎรทั้งในด้านผู้เสีย หายและผู้กระทำผิดและจัดให้พนักงานสอบสวนขึ้นต่อนายอำเภอ โดย ตรงเช่นเดียวกับงานปราบปราม

(ค) ปรับปรุงงานด้านดูแลทุกข์สุขของราษฎรให้มีหน้าที่แต่ ในการดูแลทุกข์สุขของราษฎรโดยเฉพาะ

(ง) ปรับปรุงงานแขนงอื่นของอำเภอให้มีสมรรถภาพ ไม่ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนที่เดือดร้อนแก่ราษฎรที่มาติดต่อ

(จ) จัดให้นายอำเภอมีอำนาจเปรียบเทียบและตัดสินคดีความเล็กน้อย ๆ และสิ่งฟ้องหรือไม่ฟ้องคดีได้ เพื่อการนี้ควรให้มีผู้ช่วยนายอำเภอในทางพิจารณาคดี หน้าที่ผู้ช่วยนายอำเภอจะไม่เกี่ยวกับหน้าที่สอบสวน เพื่อประโยชน์ในการนี้ ควรแก้ไขพระราชบัญญัติศาลแขวงเสียใหม่ให้สอดคล้องกับหลักดำเนินงานดังกล่าว

(๔) การบริหารจังหวัด ควรแก้ไขหลักการบริหารส่วนจังหวัดเสียใหม่ เพื่อให้มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานและก้าวหน้าไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีการจำแนกหน่วยงานบริหารจังหวัดออกเป็น ๒ แขนง คือ งานที่เกี่ยวกับทางเทคนิคและวิชาการ ขึ้นตรงต่อกรมเจ้าสังกัดไปตามเดิม เช่น งานอัยการ งานตรวจเงินแผ่นดิน งานปราบโรคระบาด ผู้ว่าราชการจังหวัดเพียงแต่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการในตำแหน่งนั้น ๆ แทนกรมหรือกระทรวงเจ้าสังกัด ส่วนงานที่เกี่ยวกับบำบัดทุกข์บำรุงสุขโดยทั่วไป ควรจัดให้ขึ้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรง เสมือนแผนกหรือกองที่ขึ้นต่อกองหรือกรม

ในการปรับปรุงงานดังกล่าว หากจำเป็นต้องแยกงานส่วนภูมิภาคออกจากกระทรวงมหาดไทยขึ้นเป็นกระทรวงต่างหากเหมือนในนานาประเทศ โดยให้ข้าหลวงประจำจังหวัดขึ้นต่อกระทรวงนี้โดยตรง ก็จะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น แต่ทั้งนี้จะได้พิจารณาสอบสวนให้รอบคอบเสียก่อน พรกพระราชบัญญัติมีนโยบายจะพิจารณาแบ่งเขตจังหวัดตามที่

เป็นอยู่ในปัจจุบันเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสม เพราะในปัจจุบันการ
กมนามคมสะดวกขึ้น สถานะการณ์ที่เป็นอยู่เดิมได้เปลี่ยนไปมาก จึง
ควรจะได้พิจารณาแบ่งเขตจังหวัดเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานะการณ์
ในขณะนี้

๓. การบริหารส่วนกลาง

พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบาย จะให้การบริหาร ราชการส่วนกลาง
ดำเนินไปโดยมีสมรรถภาพ ไม่ล่าช้า และขจัดการทำงานซ้ำกันโดย
ไม่จำเป็น เพื่อให้หน่วยงานที่ควรจะเป็นผู้ปฏิบัติงานนั้นโดยแท้จริงได้
รวมกำลังปฏิบัติงานให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย หากจำเป็นต้อง
ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมใหม่เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ว่านี้ เมื่อ
ได้พิจารณาผลได้ผลเสียโดยรอบคอบแล้ว ก็จะรับดำเนินการโดยไม่
ชักช้าโดยเฉพาะการบริหารส่วนกลางด้านมหาดไทย อันเป็นงานที่
เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรโดยตรง พรรคประชาธิปัตย์
มีโครงการที่จะปรับปรุงแก้ไขดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับการตำรวจ ตำรวจมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน
ของราษฎรอย่างใกล้ชิด จำเป็นต้องปรับปรุงราชการตำรวจ ให้ตำรวจ
เป็นผู้มีหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรอย่างแท้จริง ในการปรับปรุง
ราชการตำรวจให้เป็นไปตามหลักการที่ว่านี้

(ก) ตำรวจควรมีสมรรถภาพในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิด
ไม่จับกุมบุคคลโดยยังไม่มีข้อสงสัย เพื่อให้ตำรวจเป็นหลักคุ้มครอง
ประชาชนผู้ประกอบอาชีพโดยสุจริต และเพื่อให้ประชาชนได้รับความ

ปลอดภัยในด้านชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และทรัพย์สินโดยทั่วถึง ควรให้มีสถานีตำรวจขยายออกไปตามชนบทนอกตำบลที่ตั้งที่ว่าการอำเภอ เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น ๆ ตำรวจจะได้ทำการปราบปรามหรือจับกุมผู้กระทำผิดได้ทันที่

(ข) ในการปรับปรุงตำรวจให้มีสมรรถภาพดังกล่าวมา ควรกวาดขันรับบุคคลเข้ารับราชการตำรวจในทางคุณสมบัติ ก็ต้องมีความรู้จนมีชัยมบริบูรณ์และมีร่างกายแข็งแรง

(ค) เพื่อเป็นกำลังใจแก่ผู้รับราชการตำรวจ ควรให้ข้าราชการตำรวจมีสิทธิได้ขึ้นเงินเดือนเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนแขนงอื่น ๆ และควรเลิกผลิตนายตำรวจโดยวิธีรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นเตรียมอุดมเข้าโรงเรียนนายร้อยตำรวจแล้วออกมาเป็นนายตำรวจ แต่ควรรับตำรวจที่รับราชการตำรวจเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยตำรวจแทน

(ง) ควรขจัดงานที่ไม่เป็นการให้ความคุ้มครองแก่ชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และทรัพย์สินของราษฎรโดยตรงออกจากราชการตำรวจ และตัดตำแหน่งตามอัตรากำลังที่ตั้งไว้ออกเสียเพื่อไม่ต้องสิ้นเปลืองเงินค่าใช้จ่าย สำหรับสมรรถภาพตำรวจท้องที่ ควรเพิ่มกำลังคนให้มากขึ้น เพื่อให้ตำรวจคนหนึ่ง ๆ ปฏิบัติหน้าที่วันหนึ่งไม่เกิน ๘ ชั่วโมง ผู้รับราชการตำรวจจะได้ไม่เสียสุขภาพและมีสมรรถภาพในการทำงาน

(๒) ทางด้านการราชทัณฑ์ เพื่อให้การลงโทษผู้กระทำผิดได้ผลตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย คือปราบปรามไม่ให้บุคคลผู้นั้นกระทำผิด

อีก และลงโทษเป็นเชิงอย่างไม่ให้บุคคลอื่นกระทำผิด พรรคประชาธิปไตยก็มีโครงการแก้ไขการราชทัณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ควรเลิกใช้วิธีขอพระราชทานอภัยโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่ถูกจองจำ การอภัยโทษแก่ผู้ถูกจองจำไม่ได้ส่งเสริมให้นักโทษกลับตนเป็นคนดี ทั้งนี้ เพราะในการอภัยโทษนั้น ผู้ได้รับโทษทุกคนต่างก็ได้รับอภัยโทษด้วยกันทั้งสิ้น ไม่ว่าจะปฏิบัติตนดีหรือไม่ จึงควรแก้ไขกฎหมายราชทัณฑ์เสียใหม่ ให้ผู้ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกคดีถึงที่สุดแล้วได้รับการพักโทษ ถ้าประพฤติตนให้เห็นว่าตระหนักในความผิดที่ตนได้ทำไว้ และจะไม่กระทำความผิดอีก ก็จะทำให้ได้รับการพักโทษไว้ภายในเวลาอันสมควร โดยได้เป็นอิสระจากการควบคุม

(ข) ควรอบรมสั่งสอนผู้ต้องโทษให้มีความรู้ทางหนังสือและการประกอบวิชาชีพ เพื่อผู้ต้องโทษจะได้นำไปใช้เมื่อพ้นโทษ ทั้งจะได้มีรายได้เป็นค่าใช้จ่ายบ้างในระหว่างต้องโทษ

(ค) ควรปรับปรุงกิจการเรือนจำรวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม เพื่อให้ผู้ต้องโทษหรือถูกควบคุมระหว่างการพิจารณาคดีมีความเป็นอยู่ถูกต้องเหมาะสมและมีจิตใจเบิกบานตามสมควร

(๓) สำหรับการอัยการ พรรคประชาธิปไตยมีนโยบายจะให้พนักงานอัยการมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อการพิจารณาคดีจะได้เป็นไปตามหลักความยุติธรรมและรวดเร็ว ในการนี้ควรยกฐานะอัยการให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น

(๔) ทางด้านการผังเมือง การสาธารณูปโภค และการสาธารณูปการ พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบายจะปรับปรุงแก้ไขกิจการผังเมือง การสาธารณูปโภค การสาธารณูปการ เพื่อให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ถูกสุขลักษณะอนามัย โดยมีโครงการดังต่อไปนี้

(ก) การผังเมือง ควรมีการวางผังเมือง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการตัดถนนหนทางในเขตชุมชนและการปลูกสร้างบ้าน เพื่อให้ราษฎรในชุมชนนั้นอยู่อาศัยถูกลักษณะอนามัย และเพื่อให้มีการสัญจรไปมาในเขตชุมชนได้โดยสะดวก เมื่อเกิดไฟไหม้จะได้มีทางดับได้ง่าย หรือป้องกันไม่ให้ลุกลามออกไปเป็นวงกว้าง ทั้งนี้ โดยแก้ไขผังเมืองในเขตที่มีประชาชนอยู่หนาแน่นให้ถูกต้องตามหลักผังเมืองแผนใหม่ และขยายเขตชุมชนออกไปเป็นรัศมีวงกลม โดยตัดถนนสายใหม่ออกไป พร้อมกับตัดน้ำต่อไฟไปให้ถึงเขตนั้น ๆ ไม่ให้ประชาชนอยู่แออัดเฉพาะในย่านที่ถนนผ่านตามที่เป็นอย่างนี้ การขยายผังเมืองดังกล่าว นอกจากจะช่วยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ถูกสุขลักษณะอนามัยแล้ว ยังจะช่วยทำให้ราคาที่ดินที่อยู่อาศัยซึ่งมีราคาแพงมากในเวลานี้ถูกลงไปด้วย

(ข) การสาธารณูปโภค ควรจัดให้มีการไฟฟ้าและประปาให้พอเพียงกับความต้องการของประชาชน

(ค) การสาธารณูปการ ควรเพิ่มสวนสาธารณะและสถานเด็กเล่นเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนและเด็ก และควรจัดให้มีตลาดเพียงพอกับพลเมือง

(๕) การประชาสงเคราะห์ พรรคประชาธิปัตย์ถือว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญของรัฐที่จะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่ประสบความเดือดร้อนเนื่องจากภัยธรรมชาติและไร้การประกอบอาชีพที่อยู่อาศัย เพื่อ

ให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรดังกล่าว พรรคประชาธิปไตยมีโครงการดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อราษฎรประสบภัย เช่น อัคคีภัย หรืออุทกภัย ควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย เพื่อให้มีโอกาสตั้งตัวประกอบอาชีพเป็นกำลังเศรษฐกิจแห่งชาติได้ใหม่

(ข) ควรจัดให้ราษฎรที่ว่างงานมีงานทำตามความรู้ความสามารถของตน

(ค) ควรสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้เดือดร้อนไม่มีที่อยู่อาศัย

(ง) ควรแก้ไขกฎหมายควบคุมค่าเช่าเสียใหม่ เพราะการที่ยังจะใช้กฎหมายนี้บังคับต่อไปไม่เป็นธรรมแก่เจ้าของที่ดิน ทั้งเป็นอุปสรรคในการขยายอาคารบ้านเรือนในเขตชุมชน เจ้าของที่ดินหรืออาคารไม่อาจใช้ที่ดินและอาคารที่ให้เช่าเป็นประโยชน์แก่ตนเองและการเศรษฐกิจของประเทศได้ ทั้งไม่ช่วยแก้ไขผังเมืองให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ แต่การแก้ไขกฎหมายควบคุมค่าเช่าดังกล่าว ต้องไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้เช่าที่ดินปลูกสร้างที่อยู่อาศัยหรือเช่าโรงเรือนอยู่อาศัย จึงต้องมีแผนการจัดสรรที่ดินซึ่งสะดวกในการสัญจรไปมา มีสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปาบริบูรณ์ และจัดผังเมืองในเขตที่ดินนั้นให้อุทิศลักษณะ เพื่อให้ราษฎรซึ่งต้องย้ายจากที่เดิมไปอยู่ในอาคารใหม่ได้โดยสะดวก

ฝ่ายตุลาการ

ทางด้านตุลาการ พรรคประชาธิปไตยมีนโยบายจะให้การพิจารณาอรรถคดีเสร็จสิ้นโดยรวดเร็ว ด้วยวิธีเพิ่มจำนวนผู้พิพากษาและสถานที่

พิจารณาแก่ความจำเป็น พรรคนักส่งเสริมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
ที่สำคัญ และส่งเสริมตลอดจนแผนการยุติธรรมใด ๆ ที่จะช่วยให้ผู้
พิพาทมาได้รับรู้ความเป็นอยู่ของราษฎร เพื่อจะได้ใช้กฎหมายเข้าหา
สภาพความเป็นจริงในชีวิตของราษฎร การช่วยเหลือลูกความอนาถา
ก็ควรได้รับการสนับสนุน

การศึกษา การสาธารณสุข การคมนาคม

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการเมือง ต้องอาศัยการศึกษา การ
สาธารณสุข และการคมนาคมเป็นปัจจัยประกอบ ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์
มีนโยบายดังต่อไปนี้

๑) การศึกษา

การศึกษาเป็นพลังผลักดันก่อให้เกิดความเจริญ ไม่ว่าจะเป็นความ
เจริญในทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม หากประชาชนได้รับการ
ศึกษาดี การแก้ไขปัญหิต่าง ๆ ในด้านการปกครองจะสะดวกขึ้น จึง
จำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษาโดยรีบด่วน ทั้งที่เป็นการศึกษาประเภท
บังคับและการศึกษาประเภทสมัครใจ เกี่ยวกับการศึกษา พรรคประชาธิ
ปัตย์มีโครงการที่จะดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับการศึกษาระบบบังคับ การศึกษาระบบบังคับเป็น
มูลฐานที่จะช่วยผลักดันให้ราษฎรโดยทั่วไปมีสมรรถภาพในการหาเลี้ยง
ชีพโดยสุจริต ช่วยยกระดับการครองชีพให้สูงขึ้น และจัดเกลานิสัยให้ผู้
ได้รับการศึกษาเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม พรรคประชาธิปัตย์จึงมีนโยบาย

จะขยายสถานการศึกษา และเพิ่มปริมาณครูและอุปกรณ์การสอนให้
ทั่วถึงเพียงพอกับจำนวนเด็กที่จะเข้ารับการศึกษิตามพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษาทุกท้องถิ่นโดยเร็วและจะได้ดำเนินการให้ครูมีสมรรถภาพ
ในการสอนยิ่งขึ้น ตลอดจนให้ครูทั้งหลายได้มีความหวังก้าวหน้าในทาง
ราชการ

(๒) สำหรับการศึกษาระเภทสมัครใจ ความเจริญในทางการ
เมือง เศรษฐกิจ และสังคมในส่วนที่เกินขอบเขตความเจริญขั้นมูลฐาน
มีส่วนมาจากผลแห่งการศึกษาประเภทสมัครใจของประชาชนเป็นสำคัญ
จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการศึกษาประเภทสมัครใจไปพร้อม ๆ กับการ
ศึกษาประเภทบังคับ

การศึกษาประเภทสมัครใจแบ่งออกเป็น ๒ แขนง คือ การศึกษา
ประเภทสามัญซึ่งให้ความรู้อย่างกว้างๆ เพื่อให้เกิดความรอบรู้โดยทั่วไป
ในเมื่อออกไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อเป็นมูลฐานสำหรับจะได้เข้า
ศึกษาในวิชาชีพต่อไปแขนงหนึ่ง กับอีกแขนงหนึ่งได้แก่การศึกษา
ประเภทวิสามัญ ซึ่งให้ความรู้ในวิชาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งที่นักเรียน
เลือกเป็นวิชาสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ

สำหรับการศึกษาสามัญ คือมัธยมศึกษา พรรคประชาธิปัตย์มีแนว
โครงการที่จะขยายการศึกษาประโยคมัธยมบริบูรณ์ให้มีทั่วถึงทุกอำเภอ
ตามชุมชนใหญ่ๆ และในทุกจังหวัดหรืออำเภอที่มีพลเมืองมาก ควรจัด
ให้มีสถานการศึกษาถึงขั้นเตรียมอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้ที่ประสงค์จะเข้า

ศึกษาชั้นอุดมศึกษาได้เข้ารับการศึกษโดยทั่วถึงเป็นทางช่วยเหลือค่าใช้
จ่ายไม่ต้องเดินทางมาศึกษาถึงในกรุง

(๓) การศึกษาวิสามนัญ คือการศึกษาวิชาชีพ เป็นทางหนึ่งที่จะ
ทำให้ผู้ได้รับการศึกษายังความเจริญแก่ทางเศรษฐกิจและสังคม พรรค
ประชาธิปไตยจึงมีนโยบายจะรับเร่งขยายการศึกษาประเภทนี้โดยเร็ว โดย
มีแนวโครงการเกี่ยวกับการศึกษาวิสามนัญดังต่อไปนี้

(ก) การศึกษาวิสามนัญขั้นมูลฐาน พรรคประชาธิปไตยตระหนัก
ว่า ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาพุทธศักราช ๒๔๖๕ เด็กต้องเข้า
โรงเรียนเมื่ออายุย่างเข้า ๗ ปี หากโรงเรียนมีครูได้ส่วนกับนักเรียน
นักเรียนจะเรียนจบชั้นประถมศึกษาเมื่ออายุ ๑๑ ปีบริบูรณ์ เด็กในวัย ๑๑
ปีบริบูรณ์ยังไม่รู้จักใช้ความคิด เมื่อศึกษาจบชั้นประถมศึกษา เด็กอายุ
๑๑ ปีจึงได้แต่เพียงอ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือง่าย ๆ ได้ ยังไม่
อาจนำความรู้จบชั้นประถมศึกษา ไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบ
อาชีพหรือบำเพ็ญตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมได้

เพื่อที่จะให้เยาวชนมีความสามารถในการดำรงชีวิตเมื่อเติบโตขึ้นเป็น
ผู้ใหญ่ พรรคประชาธิปไตยมีโครงการที่จะให้เด็กที่จบการศึกษาประเภท
นี้กลับได้รับการศึกษาวิสามนัญขั้นมูลฐานต่อไปอีก ๓ ปี

การศึกษาขั้นมูลฐานนี้ นอกจากจะสอนวิชาสามัญตามหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้นบางวิชาเพื่อให้มีความรู้ทางหนังสือกว้างขวาง และ
ก่อให้เกิดความคิดความอ่านที่มีนิสัยรักหนังสือ อันเป็นทางชักนำให้
พยายามศึกษาเพิ่มเติมเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้ว การศึกษาส่วนใหญ่

จะให้หนักไปในทางให้ความรู้ขั้นมูลฐานในการประกอบอาชีพตามความ
เป็นอยู่แห่งท้องถิ่น โดยเฉพาะการเพาะปลูก เพื่อให้การเพาะปลูกได้
รับการปรับปรุงทางหลักวิชา ทั้งนี้เช่นเดียวกันสำหรับการเลี้ยงสัตว์
การช่าง ฯลฯ

การขยายการศึกษาวิสามัญขั้นมูลฐานนี้ พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบาย
จะขยายไปตามท้องถิ่น ๆ มีโรงเรียนประชาบาลตั้งอยู่แล้วให้ทั่วถึงโดยเร็ว
แม้ในปีแรก ๆ จะขาดอุปกรณ์ในการสอนบางสิ่งบางอย่าง โดยเฉพาะครู
ที่มีความรู้เฉพาะวิชา ก็จะสอนตามตำราให้ลัดไปก่อน เพื่อนักเรียนจะ
ได้ความรู้อย่างกว้าง ๆ สำหรับนำไปใช้ประกอบอาชีพ

พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบายจะรับดำเนินการขยายการศึกษาวิสามัญ
ขั้นมูลฐานในท้องที่ ๔ จังหวัด คือ บัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล โดย
รับด่วน ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เด็กมีความสามารถประกอบอาชีพเมื่อโต
ขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้เด็กใน ๔ จังหวัดนี้ ซึ่งส่วนมากไม่รู้หนังสือและ
ภาษาไทย หรือแม้แต่ศาสนาอิสลาม ให้มีความรู้ภาษาไทยและศาสนา
อิสลามด้วย

อนึ่ง ต่อไปจะได้พิจารณาสอบสวนภาวะการณ์โดยละเอียด หากเป็น
การสมควรก็จะจัดการศึกษาวิสามัญขั้นมูลฐานให้เป็นการศึกษาประเภท
บังคับตามเจตนารมณ์เดิมแห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษาพุทธศักราช
๒๔๖๔

(ข) สำหรับการศึกษาวิสามัญขั้นต้นที่สอนวิชาชีพอย่างง่าย ๆ ผู้ที่
จบการศึกษาขั้นนี้ จะมีความสามารถพอที่จะทำงานประเภทลูกมือ หรือ

ประกอบอาชีพอย่างง่าย ๆ เช่นการเกษตรได้ โดยรับผู้ที่จบการศึกษา
วิสามัญชั้นมูลฐานหรือจบการศึกษาสามัญชั้นมัธยมปีที่ ๓ เข้าศึกษา
หลักสูตรการศึกษา ๓ ปี ต่อไปจะได้ขยายการศึกษาประเภทนี้ออก
ไปอย่างกว้างขวางทุกอำเภอ เพื่อให้มีคนที่รับการศึกษามากที่สุด

(ก) สำหรับการศึกษาวิสามัญชั้นกลาง ซึ่งสอนวิชาชีพปานกลาง
ผู้ที่จบการศึกษาชั้นนี้จะมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพใน
ฐานะคนงานฝีมือ หรือประกอบอาชีพของตนเองได้ดียิ่งกว่าผู้จบการ
ศึกษาวิสามัญชั้นต้น โดยรับผู้ที่จบการศึกษาชั้นมัธยมบริบูรณ์ คือ มัธยม
ปีที่ ๖ หรือจบการศึกษาวิสามัญชั้นต้นแล้ว และให้มีหลักสูตรการศึกษา
๓ ปี ต่อไปจะได้ขยายให้มีสถานการศึกษาวิสามัญชั้นกลางนี้ให้ทั่วทุก
จังหวัดและอำเภอใหญ่ ๆ โดยจัดสอนวิชาให้เหมาะสมกับสภาพแห่ง
ท้องถิ่น

(๓) การศึกษาวิสามัญชั้นวิทยาลัยซึ่งสอนวิชาชีพชั้นสูง ช่วยให้
ผู้จบการศึกษาแล้วมีความสามารถในการประกอบอาชีพในฐานะผู้
ควบคุมงานในกิจการใหญ่ ๆ หรือเป็นผู้ดำเนินงานได้เองในกิจการขนาด
เล็ก ทั้งช่วยให้ประกอบอาชีพโดยอิสระของตนเองได้ โดยรับผู้จบการ
ศึกษานเตรียมอุดมศึกษาหรือการศึกษาวิสามัญชั้นกลางแล้วและให้มี
หลักสูตรการศึกษา ๓ ปี ต่อไปจะได้ขยายให้มีสถานการศึกษาประเภทนี้
ทุกภาคและในจังหวัดใหญ่โดยทั่วถึง

(๔) การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย จะขยายการศึกษาระดับมหาวิทยา
ลัยที่มีอยู่แล้วให้รับนักศึกษาได้มากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาวិชาเทคนิค

เช่น วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์แขนงต่างๆ เกษตรศาสตร์ แพทยศาสตร์ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องจัดให้มีอุปกรณ์การศึกษาอย่างสมบูรณ์ และพยายามจัดตั้งแขนงในมหาวิทยาลัยเดียวกันขึ้นในต่างจังหวัด เพื่อช่วยให้ผู้ที่จบการศึกษาในต่างจังหวัด ได้เข้าศึกษาโดยไม่ต้องเข้ามาศึกษาถึงในกรุง เป็นทางช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย

เพื่อขยายการศึกษาตามโครงการดังกล่าวให้ได้ผลสมความมุ่งหมาย พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบายจะริบผลิตรถให้มีปริมาณเพียงพอ และในเวลาเดียวกันจะส่งเสริมอาชีพครูให้มีความมั่นคง มีความหวังก้าวหน้าในทางราชการ ไม่ต้องระหกระเหิน และมีรายได้เพียงพอกับฐานะความเป็นอยู่ เพื่อให้ครูรักอาชีพครู

นอกจากจะขยายสถานที่ศึกษาให้เพียงพอ จะได้ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่มีสติปัญญาดีและขยันหมั่นเพียรแต่ขาดกำลังทรัพย์ เพื่อให้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาชั้นสูงมากขึ้น

พรรคประชาธิปัตย์จะรับพิจารณาการขอตั้งสถานศึกษาชั้นสูงของเอกชนตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่การศึกษาของประเทศ และจะให้การสนับสนุนแก่โรงเรียนราษฎร์ที่มีอยู่แล้วให้มีสมรรถภาพในการสอนยิ่งขึ้น

การกีฬาของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะนอกจากจะส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์แล้ว ยังจะช่วยให้นักเรียนมีจิตใจสูงด้วย พรรคประชาธิปัตย์จะได้ดำเนินการส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬาอย่างจริงจัง ในกรณี หากจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือในเรื่องอุปกรณ์การเล่นกีฬา ก็จะได้ให้ความช่วยเหลือ

อนึ่งการดนตรี พรรคประชาธิปไตยเห็นเป็นวิชาประกอบที่จำเป็น
ต้องจัดให้มีการสอนในโรงเรียน

ห้องสมุดประชาชนซึ่งเป็นอุปกรณ์ให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่ ก็ควรจะ
ได้จัดตั้งขึ้นให้แพร่หลายออกไปทั่วท้องที่ ๆ มีประชาชนหนาแน่น เพื่อ
ให้ราษฎรโดยทั่วไปมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม

๒) การสาธารณสุข

การสาธารณสุขเป็นปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของพลเมือง
งานสาธารณสุขมิได้จำกัดเฉพาะการป้องกันและบำบัดโรคเท่านั้น แต่
เป็นกิจการที่คลุมไปถึงการยังผลให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ทาง
ร่างกายและจิตใจเป็นปกติเพื่อจะได้มีอายุยืนนาน ไม่ตายเสียก่อนอายุขัย
พลเมืองยังมีอายุยืนนาน มีร่างกายและจิตใจเป็นปกติมากขึ้น
เพียงใด ย่อมจะเป็นกำลังผลิต และตัดความหมดเปลืองในทางเศรษฐกิจ
ได้มากขึ้นเพียงนั้น พรรคประชาธิปไตยจึงถือเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญ
ของพรรคที่จะต้องส่งเสริมการสาธารณสุข ตลอดจนการ มารดาและ
มารดาสงเคราะห์

การสาธารณสุขในปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปมากทั้งในด้านป้องกัน
และบำบัดโรค และราษฎรมีการศึกษาดีขึ้น จึงทราบวิธีดำเนินการ
ป้องกันโรคระบาดไม่ให้เกิดขึ้น หรือที่เกิดขึ้นบ้างก็สามารถป้องกัน
ไม่ให้ระบาดแพร่ออกไปได้ทางหนึ่ง แต่อีกทางหนึ่ง ต้องจัดให้ราษฎร
รู้จักและนิยมการขอรับการบำบัดโรคที่เกิดขึ้นกับตนจากแพทย์แผน
ปัจจุบัน เพื่อลดอัตราการตายของพลเมืองไทย

ด้วยเหตุที่อัตราการตายของพลเมืองลดลงตามลำดับ อายุขัยกิดโดย
ถัวเฉลี่ยของพลเมืองไทยจะสูงขึ้น แต่กระนั้น อายุขัยของพลเมืองไทย
ก็ยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่เจริญแล้ว พลเมืองของ
ประเทศที่เจริญโดยทั่วไปมีอายุขัยเฉลี่ยแล้วประมาณ ๖๕ ปี ถึง ๗๐ ปี
การมีชีวิตอยู่จนกระทั่งอายุ ๘๐ ปี เป็นปกติธรรมดาสำหรับพลเมืองของ
ประเทศเหล่านั้น พรรคประชาธิปัตย์จึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมการ
สาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนคนไทยมีร่างกายและจิตใจเป็นปกติจะได้
มีอายุยืนนาน โดยมีแนวโครงการดังต่อไปนี้

ทางด้านการบำบัดโรค พรรคประชาธิปัตย์มีนโยบายจะให้การบำบัด
โรคแก่ประชาชนได้ผลและทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยจะดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จะได้ปรับปรุงโรงพยาบาลที่มีอยู่แล้วเกือบทุกจังหวัดให้มี
แพทย์พยาบาล และเครื่องมือเครื่องใช้ในการบำบัดโรคได้ส่วนกับ
พลเมืองในเขตรศมีแห่งโรงพยาบาลนั้น ๆ

(๒) จะได้ขยายงานให้มีโรงพยาบาลขึ้นตามชุมชนที่มีพลเมือง
อยู่หนาแน่น โดยการยกสุขศาลาขึ้นเป็นโรงพยาบาล

(๓) จะได้ขยายโรงพยาบาลในภาคต่าง ๆ ให้เป็นโรงพยาบาล
ที่มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรคทุกสาขาเป็นประจำ เพื่อสามารถบำบัด
โรคประเภทที่ต้องใช้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญรักษา โดยไม่ต้องให้คนไข้ต้อง
เดินทางเข้ามารักษาในกรุง

(๔) สุขศาลามีอยู่ตามอำเภอและตำบลที่มีประชาชนอยู่หนาแน่น
รวม ๑๓๕ กว่าแห่ง แต่เป็นสุขศาลาขึ้นหนึ่งที่มีแพทย์หรือสรวัด

สุขาภิบาลและนางผดุงครรภ์ประจำเพียงประมาณ ๕๑ แห่ง ส่วนอีก ๖๔๕ แห่งมีแต่ผู้ช่วยแพทย์ประจำ เพราะเหตุที่สุขศาลาไม่มีแพทย์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในการบำบัดโรค แม้แต่โรคที่ไม่ยากแก่การรักษา ก็จึงปรากฏว่ามีผู้ไปขอรับการรักษาจากสุขศาลาน้อยมาก จึงควรปรับปรุงให้เป็นสุขศาลาชั้นหนึ่ง มีนายแพทย์หรืออย่างน้อยสารวัตรสุขาภิบาลนางผดุงครรภ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการบำบัดโรคง่าย ๆ ได้ และจะได้ขยายให้มีสุขศาลาออกไปตามชุมชนที่มีราษฎรอยู่หนาแน่นเพิ่มขึ้น เพื่อให้สารวัตรสุขาภิบาลและผู้ช่วยแพทย์เข้ารับการศึกษอบรมเกี่ยวกับการบำบัดโรคเพิ่มเติมอยู่เสมอ

(๕) จะจัดให้มีการอบรมแพทย์ประจำตำบลให้มีความรู้ความสามารถในการบำบัดโรคง่าย ๆ ได้ดียิ่งกว่าที่เป็นอยู่ หรืออย่างน้อยให้มีความรู้ความสามารถที่จะช่วยเหลือในการป้องกันและปราบปรามโรคระบาดได้

(๖) จะจัดให้มียาจำหน่ายแก่ผู้ป่วยใช้ในราคาถูก โดยให้สุขศาลาและสถานอนามัยเป็นผู้จำหน่ายยาแก่ราษฎร ในกรณีที่คนไข้อยู่ในฐานะยากจนจะจ่ายยาให้โดยไม่คิดมูลค่า ยาใดที่พอผลิตเองได้จะผลิตขึ้นใช้เอง ที่ผลิตอยู่แล้วจะได้ดำเนินการผลิตให้มากขึ้น และปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น ในการนี้พรรคประชาธิปัตย์จะได้พิจารณาดำเนินการให้มีโรงงานผลิตยารักษาโรคอย่างทันสมัย

(๗) จะผลิตนายแพทย์แผนปัจจุบันชั้น ๑ ทั้งหมดแพทย์ เกษัตริกร พยาบาล ผดุงครรภ์ สารวัตรสุขา เพื่อให้มีจำนวนได้ส่วนกับพลเมืองโดยเร็ว

(๘) จะจัดให้มีการศึกษาค้นคว้าในด้านบำบัดโรคต่าง ๆ ที่ประชาชนเป็นกันมาก

(๙) จะได้ขยายกิจการชันสูตรโรคออกไปให้ทั่วถึง เพื่อให้ นายแพทย์วินิจฉัยโรคได้ถูกต้อง เป็นการช่วยให้บำบัดโรคได้ผลและ รวดเร็วขึ้น

ทางด้านการป้องกันโรค ควรดำเนินการป้องกันมิให้ประชาชนเป็น โรคให้ดียิ่งขึ้นคือ

(๑) แนะนำประชาชนให้ปฏิบัติตนเป็นคนมีสุขภาพสมบูรณ์

(๒) แนะนำให้ประชาชนรู้จักโรคและวิธีป้องกันโรคโดยแพร่ หลายยิ่งขึ้น

(๓) ดำเนินการให้ประชาชนรู้จักโรคที่ทราบวิธีป้องกันอยู่แล้ว เพื่อมิให้โรคนั้นเกิดขึ้น ทั้งค้นคว้าหาวิธีป้องกันโรคบางโรคที่ยังไม่ทราบ วิธีป้องกัน

นโยบายการสาธารณสุขตามที่กล่าวมาแล้วนับว่าเป็นนโยบายทั่วไป แต่โดยเฉพาะ พรกพระราชบัญญัติยังเฟื่องเพลิงวิธีดำเนินงานต่าง ๆ ของ กระทรวงสาธารณสุขเป็นพิเศษกว่าตามที่กล่าวมาแล้วคือ

(๑) การสร้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงาน อันเป็นหน้าที่ของกรม มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ จำต้องกวาดขันในด้านวิชาการให้เท่าเทียมกับ อารยประเทศที่อยู่เสมอ พร้อมกันนั้นต้องกวาดขันในด้านศีลธรรมจรรยา กวาดขันไป พรกพระราชบัญญัติถือว่าศีลธรรมจรรยาในตัวบุคคลเป็น สำคัญเท่าเทียมกับวิชาการ

(๒) การป้องกันโรค ซึ่งเป็นงานของกรมอนามัย พรรคประชาธิปไตยแห่งประเทศไทยได้เป็นพิเศษในการร่วมมือของฝ่ายวิศวกรรม ทั้งนี้ ได้แก่ การมีน้ำบริสุทธิ์เพื่อให้ประชาชนได้บริโภคและใช้เพียงพอ มีที่ระบายน้ำได้ส่วนกับพื้นแผ่นดิน สิ่งปฏิกูล และขยะมูลฝอยต้องทำลายหรือแปรสภาพให้เป็นสิ่งที่มีประโยชน์แก่พืช เช่นแปรให้เป็นปุ๋ย เป็นต้น ความบกพร่องในสิ่งเหล่านี้เป็นเหตุสำคัญยิ่งในการกำเนิดของเชื้อโรค และก่อให้เกิดโรคระบาด การลงทุนเช่นนี้เป็นการลงทุนได้ผลเกินค่า เพราะให้ความสุขแก่ประชาชนอยู่ทุกเมื่อ ในเวลาเดียวกันยังเป็นวิธีการป้องกันโรคไปด้วยในตัว

(๓) การบำบัดโรค ซึ่งเป็นงานของกรมการแพทย์ นอกจากจะมีนโยบายดังกล่าวข้างต้น พรรคประชาธิปไตยมีความสนใจเป็นพิเศษในการรวมการทำงานของโรงพยาบาลและสถานพยาบาลต่าง ๆ ให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการให้สวัสดิภาพแก่คนไข้ เช่นปัญหาเรื่องจำนวนเตียงซึ่งในขณะนี้ยังไม่เพียงพอกับจำนวนคนไข้ จำต้องพิจารณาแก้ไข การสร้างโรงพยาบาลให้เพียงพอในทันทีทันใดย่อมจะทำได้ เพราะฉะนั้น จึงต้องใช้วิธีการบางอย่าง เพื่อให้โรงพยาบาลและสถานพยาบาลทุกแห่งซึ่งได้จดทะเบียนไว้ตามกฎหมาย มีหน่วยกลางร่วมกันเพื่อสอบถามการที่จะอำนวยความสะดวกรวดเร็ว ในทางปฏิบัติต่อคนไข้ หน่วยกลางนี้จะแจ้งให้นายแพทย์ผู้รักษาไข้สอบถามมาได้ทันทีว่า เวลานั้นมีเตียงว่างอยู่ในโรงพยาบาลใดบ้าง พร้อมกับติดต่อเตรียมเวชภัณฑ์ หรืออุปกรณ์ที่ต้องใช้เฉพาะโรคนั้น ๆ ไว้ล่วงหน้าก่อนคนไข้จะไปถึง

สถานที่ โดยวิธีการนี้ บรรดาโรงพยาบาลและสถานพยาบาลต่างๆ จะได้
ร่วมมือกันรับใช้ประชาชนได้เต็มพิกัด

(๔) งานอันเกี่ยวกับการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่การชันสูตร
โรคการแยกธาตุส่วนประกอบของเวชภัณฑ์ การผลิตเวชภัณฑ์เพื่อนำ
ไปใช้ในการรักษาโรคเหล่านี้ต้องส่งเสริม พรรคประชาธิปัตย์จะไม่ยอม
ให้ประเทศไทยเป็นแหล่งทดลองยาต่างประเทศของพ่อค้าทั้งหลาย
อันตรายเช่นนี้มักจะไม่ประจักษ์ต่อประชาชน จึงต้องควบคุมโดยรวดเร็ว
ทันเวลาอยู่เสมอ การผลิตยาภายในประเทศ กองโรงงานเภสัชกรรมพึง
ขยายกิจการด้วยความระมัดระวังจากการผลิตยาธรรมดาสามัญให้เพียงพอ
ก่อน แล้วจึงค่อยขยายงานไปผลิตยาซึ่งมีสูตรลับซับซ้อน ทั้งนี้ยอม
ขยายตัวไปตามกาลเวลาและความรู้ความชำนาญ การซื้อหาเวชภัณฑ์
และเครื่องอุปกรณ์การแพทย์จะพิจารณาพ่อค้าไทยเป็นอันดับแรก แต่
มีพึงให้มีอภิสิทธิ์ ที่สุดต้องจัดให้มีคลังสะสมเวชภัณฑ์และอุปกรณ์การ
แพทย์โดยจำนวนอันเพียงพอ พร้อมเสมอที่จะเผชิญกับภาวะฉุกเฉิน
ของประเทศและโรคระบาด

๒. นโยบายทางเศรษฐกิจ

ทางด้านเศรษฐกิจ พรรคนี้เคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล
และการสืบทอด แต่มิให้ละเลยที่จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม กิจ
การใดที่เอกชนพอจะทำได้ รัฐพึงส่งเสริมให้ทำเอง ไม่เข้าไปแทรกแซง
กิจการใดที่การแทรกแซงจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม รัฐพึงเข้าแทรก

แรงด้วยวิธีเข้าดำเนินการเสียเอง หรือจัดเป็นรูปสหกรณ์ได้ตามควรแก่กรณี หรืออาจส่งเสริมให้ชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนประกอบกิจการก็ได้

การจัดระบบภาษีอากร ต้องให้เป็นธรรมแก่สังคม กล่าวคือ แบ่งภาระแห่งภาษีอากรให้เหมาะสมแก่ฐานะและสภาพของผู้เสียภาษี

พรรคนี้มั่นนโยบายที่จะให้เงินตรามีค่าอันแน่นอน เพื่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ

ประชาธิปไตยอันเป็นการปกครองเพื่อประโยชน์ของปวงชน ต้องอำนวยผลในการนำความสุขสมบูรณ์มากที่สุดมาสู่ปวงชนกลุ่มใหญ่ที่สุด แต่แท้ที่แท้เป็นมาตามสืบกว่าปี่ชาวนาชาวไร่ซึ่งรวมกันเป็นพลเมืองของชาติ ส่วนข้างมากเกือบร้อยละแปดสิบ "ไม่" ได้รับค่าตอบแทนผลิตผลโดยเป็นธรรม บางจำพวกไม่มีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์สำหรับทำกิน บางจำพวกต้องเช่าที่ดินเขาทำกินโดยต้องเสียค่าเช่าในอัตราสูงเกินส่วน สมควรที่ชาวนาชาวไร่จะมีที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ทำกินของตนเองโดยทั่วกัน กล่าวโดยทั่วไป การชลประทาน การส่งเสริมวิธีการใช้ปุ๋ยและเครื่องจักรที่รุนแรง ปัญหาเรื่องหนี้สินเกษตรกร ฯลฯ เหล่านี้ต้องจัดให้บริบูรณ์ ทั้งยังต้องขจัดพ่อค้าคนกลางที่คอยเก็บกำไรเกินควร รวมทั้งอำนาจมืดที่เข้าครอบงำตลาดเครื่องอุปโภคบริโภคของประชาชน ซึ่งทั้งหมดเป็นเหตุขัดขวางมิให้มีการเพิ่มผลิตผลทางเกษตรเท่าที่จะทำได้ อันจะเป็นปัจจัยลดค่าครองชีพภายในประเทศ ทั้งช่วยดูแลการค้าของไทยกับต่างประเทศให้อยู่ในระดับไม่เป็นที่เสียเปรียบแก่ชาติอื่น

อนึ่ง เนื่องจากพลเมืองเพิ่มขึ้น ในที่ชุมชนจึงมีกรรมกรเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นเงาตามตัว แต่บริการทางด้านอยู่กับ สวัสดิการ ประกันสังคม สถานที่พักอาศัย และการอนุบาลบุตรของกรรมกรยังบกพร่อง ทั้งค่าจ้างแรงงานก็ควรจะได้มีการปรับปรุงให้ได้ระดับกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นไป กล่าวโดยทั่วไป ควรมีการส่งเสริมวิชาชีพและจัดให้มีคนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น เพื่อให้กรรมกรโรงงานมีงานทำ ปัญหากรรมกรพรรคประชาชนปัตย์จะดำเนินการเพื่อให้สิทธิซึ่งกรรมกรมีอยู่ตามกฎหมายได้รับความคุ้มครองดียิ่งขึ้น เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง จะพยายามดำเนินการให้ทั้งสองฝ่ายตกลงกันตามความเป็นธรรม

กล่าวโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเหมืองแร่ พรรคนี้นโยบายส่งเสริมให้ได้ขยายกิจการ และเก็บภาษีโดยเป็นธรรม การแสวงประโยชน์จากป่าไม้ควรคำนึงถึงประโยชน์ในการรักษาแผ่นดินชุ่มชื้น ป่าไครยถูกรักษาเป็นที่แสวงของป่าทำกิน ควรได้แสวงประโยชน์ได้โดยไม่เป็นภัยแก่ป่า ป่าไครยถูกรักษาทำกินจนเป็นที่เตียนแล้ว ควรให้ราษฎรที่เข้าทำกินนั้น ได้กรรมสิทธิ์เป็นที่ทำกินต่อไป ไม่พึงยึดถือเอาคืน ไปเป็นสมบัติของผู้ทรงอิทธิพล

การคลัง การเงิน และการธนาคารมีส่วนสัมพันธ์เป็นสำคัญในทางเศรษฐกิจ การดำเนินการทางการคลัง การเงิน และการธนาคารในทางที่เหมาะสมจะช่วยให้การเศรษฐกิจเจริญก้าวหน้า พรรคประชาชนปัตย์จึงมีโครงการในทางการคลัง การเงิน และการธนาคารดังจะกล่าวต่อไปนี้ นอกจากนั้น พรรคยังมีนโยบายเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพการ

ทิศทางหากินของคนไทยเกือบทั้งชาติ และมีนโยบายตลอดไปถึงการ
อุตสาหกรรม การพาณิชย์ และการคมนาคมด้วย ซึ่งทั้งหมดเป็นปัจจัย
ในการดำเนินการเศรษฐกิจของชาติให้เจริญก้าวหน้า

๑) การคลัง

พรรคประชาธิปัตย์จะได้ดำเนินการให้งบประมาณเป็นดุลภาพโดย
เร็ว เพื่อยังผลให้เงินตราไม่เสถียรภาพ และจะได้รับปรับปรุงหลักการ
เก็บภาษีอากรให้เป็นธรรมแก่สังคม ตามแนวโครงการเกี่ยวกับการจัด
ระบบการคลังดังต่อไปนี้

(๑) การจัดงบประมาณเป็นดุลภาพ จะได้จัดรายได้ประจำและ
รายจ่ายประจำเป็นดุลภาพ (Balancing of Current Revenue and Current
Expenditure) และจัดให้มีเงินสำหรับลงทุน (Capital or Development
Expenditure) เป็นจำนวนพอสมควร โดยมีให้มีภาวะที่เรียกกันตาม
ธรรมดาสามัญว่า "เงินเหลือ" เกิดขึ้น ทั้งนี้ อาจป้องกันได้ด้วยวิธีจัดให้
รายได้ประจำและรายจ่ายประจำเป็นดุลภาพ โดยดำเนินการเป็นขั้น ๆ
ดังต่อไปนี้

(ก) รายจ่ายประจำ จะจ่ายตามกำลังแห่งรายได้ตามความจำเป็น
ก่อนหลัง และจะควบคุมให้เงินที่จ่ายได้รับผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย สำหรับ
รายจ่ายในการลงทุน จะจัดให้มีเงินลงทุนเฉพาะจากรายได้ประจำที่เหลือ
จ่าย หรือจากเงินที่เอกชนออมไว้ได้ (savings) หรือจากเงินกู้ต่างประเทศ

(ข) รายได้ประจำ จะปรับปรุงการเก็บภาษีอากรให้มีรายได้
ประจำสูงขึ้น การเก็บภาษีอากรตามที่เป็นอย่างยิ่งว่าไหลมาก ต้องดำเนินการ
การให้ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย

(ก) ต้องดำเนินการให้การควบคุมงบประมาณ คือ การตรวจสอบรายได้อายได้ผลอย่างจริงจัง โดยกวดขันทั้งในด้านกระทรวงทบวงกรมที่เก็บรายได้และจ่ายเงิน จัดหลักฐานการเก็บเงินและจ่ายเงิน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพร้อมที่จะตรวจสอบได้โดยเร็ว เพื่อให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรายงานการตรวจสอบรายได้อายจ่ายเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรได้ ไม่ช้ากว่าวันที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณของปีถัดไป

นอกจากที่กล่าวแล้ว จะได้ควบคุมดูแลให้องค์การรัฐบาลดำเนินงาน ถูกหลักเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ จะขจัดรายจ่ายขององค์การรัฐบาลที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การรัฐบาลมีผลกำไรเป็นรายได้นำส่งรัฐบาลมากขึ้น หรืออย่างน้อยพอให้เลี้ยงตัวได้ นอกจากนี้ จะควบคุมรายจ่ายเงินเดือนและผลประโยชน์แก่ผู้ทำงานในองค์การรัฐบาลให้ได้มาตรฐานเดียวกัน โดยคำนึงถึงลักษณะคุณภาพของงาน สมรรถภาพของผู้ปฏิบัติงาน ภาวะการเศรษฐกิจโดยทั่วไป เพื่อจะได้นำผลกำไรส่งเป็นรายได้ของรัฐตามเจตนารมณ์แห่งการตั้งองค์การรัฐบาลและกฎหมาย ในการนี้ จะได้ยกฐานะขององค์การรัฐบาลทั้งหลายขึ้นเป็นนิติบุคคล และตรากฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การรัฐบาลที่ยกยอกจ้อ โกง ทรัพย์สินขององค์การรัฐบาลซึ่งตนมีหน้าที่ดูแลรักษา มีความผิดเช่นเดียวกับเจ้าพนักงานกระทำความผิด และจะให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีขององค์การรัฐบาล แล้วรายงานการตรวจสอบบัญชีออกโฆษณาต่อประชาชนภายใน ๓ เดือนนับตั้งแต่วันสิ้นปีการเงิน

อนึ่ง การที่หน่วยราชการซื้อทรัพย์สินและบริการ ต้องมีการตรวจสอบควบคุมกันอย่างจริงจังเพื่อป้องกันการหาประโยชน์โดยมิชอบ

(๒) เกี่ยวกับการปรับปรุงภาษีอากร พรรคประชาธิปัตย์มีแนวโครงการที่จะปรับปรุงการเก็บภาษีอากรเสียใหม่เพื่อให้เป็นธรรมแก่สังคม และเป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอุตสาหกรรมภายในประเทศ

รายได้ของแผ่นดินในขณะนี้ส่วนใหญ่มาจากภาษีทางอ้อม มีภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต อากรแสตมป์ เป็นต้น การเก็บภาษีทางอ้อมทำให้ราษฎรที่ร่ำรวยและยากจนต้องรับภาระภาษีเท่ากัน แต่ถ้าพิจารณากันถึงการที่คนร่ำรวย เช่นที่มีรายได้ปีละล้านบาท ต้องเสียภาษีทางอ้อมปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท หรือร้อยละหนึ่งของเงินได้ คนร่ำรวยจะไม่รู้สึกเดือดร้อนแต่อย่างใด ส่วนคนจนที่มีรายได้ปีละหมื่นบาท เสียภาษีทางอ้อมปีละ ๑๐๐ บาท หรือร้อยละหนึ่งเหมือนกัน จะรู้สึกว่าเป็นเงินน้อยเป็นเงินมาก เพราะจากเงินได้หมื่นบาท เมื่อราษฎรสามัญจะนำไปใช้แค่ละบาท จะต้องพิจารณาใช้ตามที่เกิดความจำเป็นแก่ครอบครัวจริงๆ หรือถ้าจะกล่าวตามภาษาเศรษฐกิจย่อมน่าได้ว่า ประโยชน์สุดเงินร้อยบาทที่คนมีรายได้ปีละหมื่นบาทต้องเสียไปเป็นค่าภาษีทางอ้อมมีมากกว่าประโยชน์สุดของเงินหมื่นบาทของคนที่มีรายได้ปีละล้านบาท ต้องนำไปเสียภาษีทางอ้อมมาก จึงควรปรับปรุงมิให้มีการเหลื่อมล้ำดังกล่าว

การเก็บภาษีทางตรงในเวลานี้ยังไม่เป็นไปตามหลักการ เป็นผลให้บุคคลที่มีรายได้สูงมีความเป็นอยู่เหลื่อมล้ำกับราษฎรสามัญมาก ด้วยบุคคลเหล่านี้ไม่ต้องเสียภาษีทางตรง หรือเสียก็เพียงจำนวนน้อย ไม่ได้ส่วนกับรายได้ที่มีมาก ซึ่งไม่เป็นธรรมแก่สังคม และรัฐบาลก็ไม่ได้นำเงินมาบำรุงประเทศเพื่อจะได้ยกฐานะความเป็นอยู่ของราษฎรสามัญให้สูงขึ้น การเก็บภาษีทางตรงที่บกพร่องอยู่นี้ เนื่องจากมูลเหตุสำคัญ ๓ ประการ คือ

(ก) กฎหมายภาษีเงินได้ที่ใช้อยู่นอกจากจะไม่ปรับปรุงให้มีการเก็บภาษีโดยเป็นธรรมแก่สังคมแล้ว ยังขาดหลักการเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ ทั้งยังเก็บภาษีได้น้อยกว่าที่ควรจะได้

(ข) อัตราภาษีเรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรไม่ใช่ระบบภาษีก้าวหน้า ซึ่งผู้มีรายได้มากขึ้นจะต้องเก็บในอัตราสูงขึ้นไปตามส่วน เหมือนที่เขาเก็บกันในนานาประเทศที่เจริญแล้ว อัตราภาษีที่ใช้อยู่เป็นอัตราภาษีอัตราเดียวกัน เว้นแต่เมื่อมีรายได้มากต้องเสียภาษีเสริมเพียงทอดหนึ่งเท่านั้น

(ค) การปฏิบัติในการเก็บภาษีไม่รัดกุม เป็นเหตุให้บุคคลมีรายได้พอจะเสียภาษีเงินได้ไม่เสียภาษีอยู่เป็นจำนวนมาก ในเวลาเดียวกัน ผู้มีรายได้น้อยกลับต้องเสียภาษีทางตรงมากเท่า ๆ กับผู้มีรายได้มาก

การใช้ระบบภาษีทางตรง เป็นวิธีการที่จะปรับปรุงไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำกันในความเป็นอยู่เกินสมควร บุคคลใดมีรายได้มาก ควรเก็บภาษีทางตรงให้มาก เพื่อไม่ให้บุคคลนั้นมีความเป็นอยู่